

במה להגות תורה,
מדע והתיישבות
בשיתוף יש"ע שלנו

מבצר דוק שבראש הר הקרנטל
עדיין לא בידינו. יש"עמדה (עמ' 2)

פרשת וישלח | 1763
ט"ז כסלו תש"פ | 14.12.19

ישיע
החברה שומרון והכל עמו
מועצת יש"ע

תנועת ההתיישבות
אמנה

צמת
צומת צוותי מדע ותורה (ע"ר)

שבת בשבתו

קרדיט: שומרים על תנח

10

לצלוח את מעבר יבוק
//
נקודת השקפה

6

תפילה כחיי עולם
//
במלכות הקדושה

4

ביקור חולים
בבית חולים בשבת
//
הלכה וטכנולוגיה בחיי המעשה

מבצע בריחות *
120 ₪
למנה

**אולם בוטיק | תפריט שף יוקרתי
לאירועים פרטיים בכשרות מהדרין (בשרים הרב מחפוד שליט"א)**

החל מ- 20 טו 200 איש | ניתן לקבל משגיחי צמוד של בד"ץ יורה דעה בתוספת תשלום
רח' זרחין 13, רעננה | טל: 054-7009111 | www.noale-events.com

נועל'ה
כשר למהדרין
כשר לאוכל ואהבה נפגשים

המבצר עדיין לא בדינו / איתן מלט, קואליציית שומרים על הנצח

הגדול, שבעזרת מכונות מצור כבדות ומיטב הנשק של אז עורך מצור על העיר. אך בכל פעם שיוחנן פותח במתקפה, מעלה תלמי את חמותו ואת אשתו, אחות יוחנן, על החומה ומענה אותו בעינויים קשים מול עיני יוחנן הכלות. תוך כדי העינויים, קוראת ליוחנן אמו להמשיך במתקפה ולנקום את נקמת אביו וממלכת החשמונאים מתלמי הבוגד, גם במחיר מותה. אך יוחנן לא עומד בלחץ הפסיכולוגי ומפסיק את המצור. תלמי בורח לרבת עמו, לא לפני שהוא רוצח את חמותו ואשתו, כעונש ליוחנן.

ברבות השנים המבצר ממלא תפקיד במרד הגדול, נכבש על ידי הרומאים, ננטש, וכנסייה ביזנטית נבנית על שרידיו. על ההר משתכנת קהילת נזירים, שמתנכלת ליישוב היהודי שישכן שם באותה תקופה - נערך, קהילה עם בית כנסת מפואר היושבת על מעיין נועימה שמתחת לקרנטל. המתח מגיע לשיאו כשאחד הנזירים חוצה את הקווים ומתגייר, ועושה נפשות ליהדות. הנזירים יורדים מן ההר לתקוף את הקהילה ולתפוס את הנזיר הסורר, אך נתקלים במארב מתוכנן, שבסופו מגרשים היהודים את הנזירים מהמבצר.

קרידיט: שומרים על הנצח

מבצר דוק

חלפו שנות אלפיים. בהסכמי אוסלו, נכלל המבצר כחלק משטחי A שנמסרו לרש"פ. למרות הנתח ההיסטורי הלאומי הנכבד, הוא לא נכלל אפילו ברשימת אתרי המורשת הלאומיים שמקנים זכות גישה לישראלים. כנראה לכותבי ההסכמים לא היה מושג ירוק בהיסטוריה, או גרוע מכך, פשוט לא חשבו שמורשת היסטורית היא דבר בעל חשיבות. החלטה זו גזרה את גורלו של המבצר להזנחה ולהפקרות, טרף לשודדי עתיקות תאבי בצע. כותרות עמודים יפהפיות - אלו שהיו כבדות מידי מכדי שייקחו אותן בגלל תנאי השטח הקשים - זדוקות על פני השטח, והשרידים הביזנטיים והחשמונאיים שם נמחקים דבר שבשגרה.

אנו, בקואליציית שומרים על הנצח, פועלים מתוך אמונה כי חובתה המוסרית וההיסטורית של מדינת ישראל כלפי הדורות שעברו והדורות הבאים היא לשמור על אתרי המורשת הלאומיים והעולמיים שבתחומה, ללא הקשר פוליטי. על מנהיגי המדינה לזכור שגם הם יעמדו למשפט היסטוריה. כשלא יישאר דבר לדורות הבאים, האם הם יסתפקו בתיוצים על הסכם מדיני קצר ראות? כיצד יביטו מהימים ההם, אל הזמן הזה?

"לא ארץ נכריה לקחנו, ולא ברכוש נכרים משלנו, כי אם נחלת אבותינו אשר בידי אויבנו, בלא משפט נכבשה. ואנחנו כאשר הייתה לנו עת, השיבנו לנו את נחלת אבותינו" (ספר מקבים).

מילים אלמותיות אלו נכתבו על ידי שמעון החשמונאי, המנהיג והכהן הגדול שהביא לעצמאות המדינית של ממלכת החשמונאים, שאותה אנו חוגגים בחנוכה. שמעון, כמו שאר אחיו בני מתתיהו, נהרג ולא מת באופן טבעי. הרמב"ן ראה זאת כעונש משמים: "אף על פי שהיו חסידי עליון, ואלמלא הם נשתכחו התורה והמצוות מישראל, נענשו עונש גדול. כי ארבעת בני חשמונאי הזקן המולכים זה אחר זה, עם כל גבורתם והצלחתם - נפלו ביד אויביהם בחרב, שהיה עליהם חטא במלכותם מפני שהיו כהנים, ולא היה להם למלוך".

שמעון מצא את מותו במבצר דוק - המבצר הגדול בראש צוק הקרנטל. המבצר צופה על העיר יריחו, מוגן מכל עבריו, והוא הראשון שנבנה מבין מבצרי המדבר החשמונאיים, בסביבות 130 לפנה"ס. במבצר היו מאוסכנים כנראה אוצרות המחוז, ביניהם גם בושם האפרסמון היקר, שגדל ביריחו והיה יקר בשוויי מזהב.

שליט יריחו החשמונאי, תלמי בן חבוב שהיה חתנו של שמעון, קיבל מאנטיוכוס הבטחה למנותו למלוך. הוא מתכנן מלכות, ומזמין בשנת 135 לפנה"ס למבצר את חותנו שמעון, חמותו ושני גיסיו מתתיהו ויהודה שנקראו על שם הסבא והדוד, לסעודת טו בשבט: "אחרי כל התשועות האלה אשר הפליא שמעון לעשות לעמו ולארצו ואשר הבריא מעליה את צורריה, לא עלה על לבו כי אחד מראשי הצוררים האלה התגנב לארוב לו ולכל ביתו. והיה בשנה השמינית, ויעבור שמעון בכל ערי ישראל לפקוד אותן, והיה בבואו יריחו וקדם תלמי את פניו בכבוד גדול מאוד, וימלא פיו חלקות ומחמאות ויעש משתה גדול במבצר אשר בנה לו אשר קרא שמו דאך. והיה בעוד שמעון ובניו מיטיבים את ליבם בין, הגיחו ממקומם האורבים אשר שם תלמי במחבוא, ויפלו בטח על שמעון הכהן הגדול ועל שני בניו ועל עבדיו אשר עמו, ויכום וימיתום" (יעבץ, תולדות ישראל).

בנו של שמעון, יוחנן הורקנוס שומע זאת, וממהר להטיל מצור על תלמי, אשר מסתגר במבצר דוק. יוחנן בונה חומת מצור גדולה (דייק) ששרידיו נמצאים עד היום ממערב למבצר. לקומץ הנצורים אין סיכוי מול עוצמתו של הצבא החשמונאי

ברכת מזל טוב שלוחה
לרגל היכנסו של בנם
יעקב לעול תורה ומצוות
החברים משבת בשבתו

מייסודה של הסתדרות הפועל המזרחי בא"י
// מו"ל צמח צומח צוותי מדע תורה (ניח) // בינהול גל אורן לרנטס // הוצאת העלון בתמיכת משרד החינוך
// עורך: יוסף ארנפלד sb@zomet.org // עורך משנה: אלנתן זכריה - מועצת יש"ע
// עיצוב: סטודיו 'גל אורן לרנר'
// לכרסום מודעות: 054-9000871 // הפצה: 'מקור ראשון', יוסי: 052-8908518
העלון לעילוי נשמת הרב ישראל רוזן זצ"ל, מייסד מכון צומת

זמני כניסת ויצאת שבת וישלח

גולן	16:03	17:14
חיפה	16:03	17:14
תל אביב	16:14	17:16
ירושלים	16:00	17:15
באר שבע	16:18	17:18
אילת	16:16	17:16

BARKAN VINEYARDS
היקב הישראלי המעוטר ביותר בתחרויות יין בינלאומיות

1

2

4

3

5

1 יש"ע עם טראמפ משלחת של המועצה האזורית בקעת הירדן יצאה לפלורידה שבארה"ב להשתתף בכנס ענק של ארגון IAC בהשתתפות נשיא ארה"ב **דונלד טראמפ** ונשיא הונדורס **חואן אורלנדו הרננדס** על מנת לייצר שיתופי פעולה למאבק בניסיונות החרם. בראש המשלחת עמד ראש המועצה האזורית בקעת הירדן ויו"ר מועצת יש"ע **דוד אלחייני**, מנכ"ל מועצת יש"ע יגאל דילמוני, **ומשה לייטר ובנרי מוסקוביץ** מחברת ורסטה. בכנס הענק השתתפו כ-4,000 אנשים, בהם בכירים מישראל ומארה"ב, כאשר שיאו של הכנס היה נאום של נשיא ארה"ב. חברי המשלחת הציגו מוצרים מהחקלאות והתעשייה באזור יהודה, שומרון ובקעת הירדן, וחילקו חומרי הסברה ומפות למשתתפים. הכנס עסק גם בנושא המאבק בחרם, בסימון המוצרים והשלום הכלכלי כפי שהם באים לידי ביטוי בחיי היום יום בתעשייה ובחקלאות. אלחייני ודילמוני נפגשו עם בכירים בממשל וביהדות ארה"ב בהם השליח המיוחד של ממשל טראמפ למאבק באנטישמיות **אילן קאה, שלדון ומירי אדלסון**, שגריר ישראל בארה"ב **רון דרמה, דורי גולה**, ראשי קהילות יהודיות וישראליות ופעילים שונים מכל רחבי ארה"ב. הם הציגו להם את תמונת המצב וביקשו מהם לפעול לקדם את הרעיונות האלו בממשל ובתודעת הציבור.

2 שחקן נשמה יו"ר הכנסת **יולי (יואל) אדלשטיין** אירח השבוע את יו"ר ועדת החוץ והביטחון של ברזיל, **אדוארדו ננטס בולסונרו**, ואת יתר חברי הוועדה, לארוחת ערב רשמית ביקב פסגות שבמועצה אזורית בנימין. שיא הערב היה כשהשניים העניקו יחד את חולצת נבחרת ברזיל ללוחמים שליוו את המשלחת. מדובר במקהרה נדיר של משלחת רשמית מחו"ל המקיימת ארוחה רשמית באזור יהודה ושומרון. בארוחת הערב השתתפו גם ראש מועצת בנימין **ישראל גנץ**, מזכירת הכנסת **ירדנה מלר** ומנכ"ל יקב פסגות **יעקב ברג**. האירוח הרשמי

התקיים בין היתר כתשובה להחלטת בית הדין האירופי על החרמת מוצרים יהודים מיהודה ושומרון. יו"ר הכנסת בירך את חברי הוועדה ואמר: "בשנה האחרונה חלה התקרבות משמעותית בין ישראל לברזיל, הודות לאהדה של נשיא ברזיל לישראל. בית הדין האירופי קיבל החלטה שעורריתית להחרמת מוצרים רק של יהודים שמוצרים בשטחי יהודה ושומרון. אתם נותנים תשובה חשובה ביותר, בעצם ביקורכם כאן ומתן הלגיטימציה להתיישבות הישראלית בשטחים אלו".

3 מזכיר באפרת מזכיר הממשלה **צחי ברורמן** התארח השבוע אצל ראש המועצה המקומית אפרת **עודד רביב**. השניים ערכו סיור ברחבי המועצה, **ברורמן** למד על הגידול המשמעותי באוכלוסייה באזור, המגיע לכדי 60% בשנתיים וחצי האחרונות. כמו כן, סיירו השניים בטיילת החדשה אותה חנך ראש הממשלה לפני מספר חודשים ובחלק הצפוני בו עתידות להיבנות יחידות דיור נוספות. **ברורמן** ביקש ללמוד את הדרכים בהם הממשלה יכולה לסייע לאפרת במקביל לתוכניות הפיתוח והצרכים שעלו. ראש המועצה הודה לו על שיתוף הפעולה והביקור והוסיף כי לאור בקשותיו של מזכיר הממשלה "הוטל על המועצה שיעורי בית למימוש התוכניות".

4 מפסיקים את הבב"ח השבוע הודיע שר הבטחון **נפתלי בנט** לשגרירי מדינות אירופה כי מדינת ישראל אניה מוכנה להשלים עם בניה בלתי חוקית פלסטינית ותהרוס אותם גם אם נבנו במימון אירופאי. "אם אתם רוצים להשקיע בפלסטינים", אמר שר הביטחון, "כדאי להתמקד בפעילות הומניטרית ולא בבנייה בלתי חוקית". בתוך כך נערך השבוע סיור של מפקד פיקוד המרכז אלוף **נדב פדן** במועצה אזורית הר חברון על מנת לעמוד על היקפי הבנייה הלא חוקית במרחב. בסיור נכחו ראש המועצה **יוחאי דמרי**, המח"ט אל"מ **איתמר בן-חיים**, יועצים משפטיים,

פקח הקרקעות של המועצה ומנכ"ל החטיבה להתיישבות **צביקי בר חי**. בסיור עלתה הסוגייה, לפיה בשנים האחרונות הרשות הפלסטינית מובילה בניגוד לחוק, במטרה לייצר רצף התיישבות ערבית ולהכשיל כל כוונה ישראלית להחיל ריבונות בשטחים אלו. בכל יום נבנים בתים בנקודות רבות, בתמיכת האיחוד האירופי, ונתפסים אלפי דונמים לחקלאות על ידי הערבים. בסיור עדכן מפקד הפיקוד כי צה"ל החל להפעיל במערכה אמצעי סיכול ואכיפה חדשים וכן בהיבט המשפטי נעשית עבודה לאפשר אכיפה אפקטיבית יותר. ראש המועצה **יוחאי דמרי**: "מדובר בטרור מאורגן, במטרה להקים מדינה ערבית בשטחי C על ידי יצירת עובדות בשטח. המערכה כעת לרעתנו ואנו מגיבים ולא מנהלים. זוהי משימה אסטרטגית ראשונה במעלה למנוע את נפילת השטח לידי הטרור, ולצערי נקודת האל חזור קרובה מתמיד".

5 שומרים על תרבות דו"ח חדש של מרכז מחקר ומידע של הכנסת שהתפרסם בשבוע שעבר מציג את הגידול המסיבי של מבחני התמיכה בתרבות בפריפריה ובכללה יהודה ושומרון בשנים 2015 - 2018. מנתונים שנאספו על ידי הממונה על איסוף הנתונים במינהל התרבות עולה כי יש ישינו גידול בשנים אלו של למעלה מ-6 מיליון ₪ בתקציבי התרבות ביהודה ושומרון. עם כניסתה של שרת התרבות והספורט **מירי רגב** לתפקיד בשנת 2015, תקציב התרבות ביו"ש עמד על 2.2 מיליון ש"ח, לעומת שנת 2018 בה עמד התקציב על 8.2 מיליון ₪ - גידול של 277%. השרה **רגב**: "הבטחתי מהפכה וקיימתי דו"חות המחקר של הכנסת מאתמול ומיולי אשתקד מוכיחים, כי מהפכת התרבות שהובלתי מוכיחה את עצמה בשטח ובמיוחד בפריפריה, בצפון, דרום, נגב, גליל, יהודה ושומרון ומונגשת לכלל המגזרים".

קרדיט: גדעון שרון/לע"מ, דוברות אפרת, מירי צחי